

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bésvoda József könyv- és papírkereskedése,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény,
valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők.
Telefon hívószám 2.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. FEJÉR ANTAL
GYVÉD.

FŐMUNKATÁRS:
Dr. ÉLTES GYULA.

Megjelenik minden szerdán.
Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor.
Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor.
Hirdetési díjak a legelőszörban számítottak.
Készítők nem adnak vissza.

A székely segélyakció.

Dr. Zakariás János országgyűlési képviselő beszéde, melyet a képviselőházban elmondott folyó évi december hó 3-án:

T. ház! A tegnapi ülésen Maniu Gyula képviselő ur felszólalásában felhozta azt, hogy téves az az érv, hogy az egész segélyakció és így a székelyföldi akció is a románság részéről folytatott agresszív politikának következménye. Ennek az állításnak megerősítése gyanánt hivatkozik arra, hogy egyetlenegy oláh társadalmi akció sincs, amelynek kifejezetten ezek volnának céljai és arra a közbeszólásra, hogy az Albina is ezek közé tartozik, az Albina gyengeségét tüntetvén fel, itt ebből azt az érvet kovácsolja, hogy nem is képes erre az akcióra, mert gyenge.

Maniu Gyula: Nem gyenge, hanem más üzemmél foglalkozik.

Zakariás: Megengedi a T. ház, hogy egy pár megjegyzést tegyek ezekre az észrevételekre.

Először is magának az Albinának az alapszabályai, a 17. §-nak m) pontja világosan megmondja, hogy az Albinának célja vásárolni és eladni, bérelni és kibérelni fekvőeségeket és közvetíteni ilyen ügyleteket. Nyilvánvaló tehát, hogy az Albina pénzintézet igenis foglalkozik ingatlanok vásárlásával és eladásával...

Maniu Gyula: De nem telepítéssel. Nagy különbség!

Zakariás: ...bérelésével, közvetítésével.

Az, aki ismeri, azt, ami a nyilvánosság elé kerül az ó akciójuktól, — ennnyit ugyanis a nyilvánosság előtt, a királyi törvényszékuél is bevallanak,

joggal következtethet arra — más alkalommal majd részletes adatok kíséretében be fogom ezt bizonyítani, csak nem akarok most a tanácskozási rendtől eltérni — hogy igenis foglalkozik ez az intézet telepítéssel és birtokok vásárlásával is, talán nagyobb eredményel, mint igen sok állami intézmény. Foglalkozik birtokvételekkel és azoknak oláh kézre való adásával.

Maniu Gyula: De ezt tessék is bizonyítani.

Zakariás: És hogy erre elég ereje van az Albinának, bizonyítja az az adat, hogy habár csak 2.400.000 korona a részvénytőkéje, de 6 millió korona értékű záloglevelei vannak és az elmúlt esztendőben 23 és fél millió koronát helyeztet el kölcsönök címén.

Maniu Gyula: Csekélység.

Zakariás: T. ház! A másik érv, a mivel, úgy látom, Pop-Csicsó képviselőtársam is elő fog állani, az hogy az, állam csakis a székely fajt támogatja. Ellenben az erdélyi részekben ugyanolyan, sőt amint ők mondják, talán még sanyarubb viszonyok között élő románság támogatására semmit sem tesz.

Hát t. ház, tekintettel arra, hogy éppen a székely akció tárgyalása során vagyunk, kénytelen vagyok rámutatni arra, hogy sok tekintetben talán több az, amit nem kifejezetten román akció címén ugyan, de tényleg tesz az állam a román gazdasági fejlődés javára, mint az, amit a székelyek javára tesz.

Méltóztatik tudni, hogy az egyszerű parasztembernél az ó gazdasági fejlődésére mindenféle tanfolyamnál, felolvasásnál és iskolánál, mindenféle röpiratnál és újságnál sokkal több és nagyobb hatással van a szem előtt lévő

gyakorlati példa. Ebből tehát az következik, hogy ha az oláhság szeme előtt, ott az ó vidékén egy ilyen gyakorlati gazdasági példát odaállít a földmivelésügyi miniszter ur, ezzel sokkal inkább hat annak a népnek gazdasági fejlődésére, mint hogyha ezer brosúrát, kétezer tanfolyamot és nem tudom én, hány és mi-féle más elméleti oktatást ad be a székelységnek. Már pedig ebből a szempontból tekintve a dolgot, kétségtelen tény az, t. ház, hogy az állami birtokok legnagyobb része olyan vidékeken van, ahol az oláhság lakik.

Egy hang: Hol vannak azok?

Zakariás: Ki vonja kétségbe azt, t. ház, hogy pl. a mezőhegyesi uradalom, vagy a lugosi erdőbirtok, vagy a tyei gyümölcsösök és a fogarasi ménesuradalom a maga fejlett gazdasági kultúrájával nem gyakorol arra a vidékre gazdaságilag olyan emelő hatást, amely sokban felér sok más elméleti tanítással?

Hiszen az egész délvidéki állatállomány óriási fejlődése, az ott lakó románság gazdasági fellendülése az állami birtokokon alkalmazott intenzív gazdálkodásban rejlik példaként eljött magyarázatát, gyökerét. Csak a legutóbbi évben is, tavaly a földmivelésügyi miniszterium Hunyad vármegyében, Dobra közelében, Tyei-ben, egy körülbelül 200 holdas erdőbirtokot átalakított kísérleti gyümölcsfaiskolává, ahol a gyümölcsfák tíz és százazrei fognak majd a vidék népének rendelkezésére állani. És kérem, vajjon nem hat-e azon vidék gazdasági fellendülésére ez a példa, amelyet ott szemtől szemben látnak, az a jótékony adománya a földmivelésügyi miniszteriumnak, hogy személyválogatás nélkül minden kisbirtokosnak juttat ebből, mert itt nem tesznek különbséget,

hogy gyümölcsfákat ingyen, vagy potomon osztat ki a lakosság közt? Mondom, vajjon nem nagyobb mértékben járul-e hozzá ez annak a vidéknek gazdasági fellendítéséhez, mint azok az Orpington tyuktojások s egyéb apró adományok és emdeni ludtojások, a melyeket kiosztanak a székelyek közt?

Az a tiszteltteljes kéresem van tehát a t. miniszter urhoz, hogy a Székelyföldön is tegyen meg legalább annyit a székelyföldi birtokosok felkarolására, a székely földmivelés és közgazdaság intenzív fejlesztésére, hogy ott is az eladásra kerülő magyar birtokokból vásároljon egy-két középbirtokot és teremtsen azokon is mintagazdaságot, hogy ezek jótékony példaadó hatással legyenek a Székelyföld gazdasági fellendülésére. Mert elismerem, hogy a földmivelésügyi miniszterium székelyföldi akciója minden irányban sok jót tesz; elismerem, hogy igen szép és üdös eredményeket mutat fel, különösen a szövetkezetek létesítésével és az állattenyésztés fejlesztésével; azt is bölcsen tudom, hogy a földmivelésügyi miniszterium egyes kisbirtokosokat igyekszik támogatni abban, hogy saját birtokukon mintagazdaságokat létesítsenek; de azt hiszem, végtelenül jótékony és nagyon emelő hatással volna, hogy ha egy középbirtokon maga az állam létesítene mintagazdaságot, hogy gyakorlati terep való példaadással használna a székelyföldi birtokosoknak.

Mert abban nincs igaza azoknak, akik azt állítják, hogy a Székelyföld gazdaságilag fejlettebb, mint az ország más vidéke és kevésbé van ráutalva áldozatokra. Multkori felszólalásomban már beigazoltam, hogy a Székelyföldön a legkisebb a szántóföld-terület. Van olyan földmivelésűvel az elmúlt év fűradalmát.

A sors szeszélye ugyanekkor vetette oda Irmát is férjével együtt.

Találkozásunk rideg pillantás volt, részéről azzal a megvető lenézéssel, melylyel jóakarókon bizonyára nem n'znék végig; megdöbbenés, megbánás részéről, mintha szemei bocsánatért esedeznének azokért a szenvedésekért, amelyeket nekem okozott, s amelyekkel saját boldogtalanságát árulta el, mert hogy boldogtalan volt, a t mindjárt az első tekintetre észrevettem s úgy tetszett mintha kérdezni akarna valamit.

Nem akartam azonban, hogy feleségem bármit is észre vegyen, hirtelen ellenkező irányba tértem el.

Amint egy reggelen a terrazonon ülve elmerengtem cigarettám füstkarikáiban, gondolkodtam a mult és történeli felett, nevemen szólva valaki, felrezenve fordultam hátra, ő állt előttem azzal a nézéssel, amelyért akkor — régen — életemnek felét oda tudtam volna adni s amely most olyan közönségesnek tűnt fel előttem.

Miben lehetek szolgálataira asszonyom? — kérdeztem lagyos hűdéséggel. Sem a hely, sem az idő nem alkalmas arra, hogy mindezeket most is itt elmondjam, válaszoló ő, hanem kérem, sziveskedjék ma délután félkét órakor első emelet 34-es szobába hozzám feljöni, férjem vadászni ment egész napra s én... ezzel elűnt.

Az utóbbi szavakat oly különösen ejté.

A „CSIKI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Egy asszonyról.

Irtva nyíregyházi Nyíró János.

A Barnum cirkusz magyarországi körútja alkalmával, egy bácskai gazdag városban is felütötte amerikai gyorsasággal sátorfáját két előadóra, aminek híre a jó előre hirdetett óles plakátok útján hozzánk is eljutott.

Iskoláimat ez évben végezve, éppen újonc segédjegyző voltam a városnál s édes anyám kalauzolására véget én is átrándultam ez akkori nevezetességet megnézni.

K..... vasuti tisztviselőkhöz szálltunk, kinek felesége anyámnak egy régi jó ismerőse volt. Ott láttam meg őt!

Irmának hívták. Husz éves, ábrándos szemű gyönyörű barna lány volt; tavasz álom talán, olyan, mint hajdanában a kilenc muza egyike, kinek mennyei tekintete a szférák karát éllette és vezette.

Ő volt megszemélyesítője a mennyei gondolatnak, mely a földi élet terhe felett lebeg, s elég hatalmas arra, hogy ifju szívemre élénk, mély hatást tegyen, hogy bennem a bámulatnak és szinte a forró szerelmennek bizonyos meghatározhatatlan érzetét keltsse.

Tizenhét éves ifju voltam, kinek ajkai még érintetlenek, kinek szive még nem szólalt meg. Az első ábrándos szerelmem egész hévével, szenvedélyével áldoztam tehát szerelmem oltárán azzal a naiv idealitással, hogy örökké így fog tartani.

Szerettem az én egész énemmel, azzal a szerelmem után áhító lelkekkel, ahogy én alkotva vagyok. Rajongó, imádságos szerelmemmel nem kerestem az ó alakját soha lent a földön, ha rá gondoltam, felémtem mindig a magasba, ott képzeltem csak őt mindig az angyalok közt trónolva, a tiszta magasságban.

Minden sóhajom, tettem neki volt szárvá, az ó nevében tettem mindent; szinte betegség, egy álomkóros állapot volt az nálam és azt hittem, hogy a teljesülése még sokkal szebb lesz, mint maga az álom.

Igy tartott ez hét évem keresztül abban a változó állapotban, mely a tiszta szerelmekeél előfordul, míg nem felébresztett ridegen..... könyörtelenül s nem maradt más, mint azokra megsárgult illatos leveléik, meg az azokra hullatott keserves könnyek helyein megmaradt kerekded foltoscskák.

Akkor úgy tetszett mintha összeomlott volna felettem az egész világ; de azért nem jajgatlam, szenvedtem szótlan csendes fájdalommal, amidőn egy dunántúli kis városba a vasúthoz pénztárkezelőnek kineveztek, ahol azután pár hó múlva állítólag G..... ügyvédjelöltnek nyujtotta kezét.

Anint idővel a seb fájdalom enyhült, valami boldogító, fájó üdvösség volt nekem idealisággal fogva a gondolat, hogy ő érte és miatta szenvedtek s fájdalomait hol levél, hol pedig mások útján mindig tudtára is adtam, mire válasz természetesen soha sem érkezett.

Egyszer egy kis felvidéki városkába lettem áthelyezve saját kérelmemre, mert nyugtalan

életem miatt egy helyben maradásom nem volt, midőn a fentnevezett úrtól egy levelet kapok, melyben kritikán alóli durvasággal adja tudtomra, illetve megtiltja, hogy K..... Irma öngyűságnak bármi utón és módon szentimentális érzelmekről regéljek.

Nem kimélve sem költséget, sem fáradságot, rögtön két simára fésült urat küldtem a nyakára, ő pedig ahelyett, hogy felelt volna tettért, bűnbánóan, gyáva módon szoknyára ülve elpanaszolta Irmának tettét s következésményeit, engem általa presszionált az ügy visszavonására, azzal, hogy az egész csak egy csel volt, melyre a nevezett urat kérte meg.

Az ó kedvéért mindenre képes lévén, még ezt is megtettem, ha mindjárt önmegtadagásom árán is.

Elmult egy hó, két hó s a harmadik hónapban egyszerre levelem felbontatlanul jött vissza azon megjelöléssel: »vissza, nem fogadom el».

Ezen pár szó kitépte lelkemből gyökerestől azt a kevés ábrándozó hajlamot is, ami teremtestől kezdve belém volt oltva s éreztem, hogy fogékonyabb vagyok egy második szerelmemre s ha egy hűségvel, becsülettel szívvel találkozom, aki hűségével megrendült hitemet meggyógyítja s pótolja azt, aminek hiányát első szerelmemnél szenvednem kellett, annak adom adom hálasszerető szívem egész melegét.

Megnősültem gazdagon, boldogan szerencsésen s életem napjaimat megelégedésben, csendes nyugalomban.

A nyáron egyik nevezetesebb magyarországi

MERZA REZSŐ, női- és férfidivat-üzletében CSIKSZEREDÁBAN

folyó évi november 20-án kezdődik a jelen

karácsonyi occasio vásár.

Milyen lezárt árakon kaphatók mindennemű női-, férfi- és gyermek-divatcikkek. Dus választék csakis magyar gyártmányu

Gyermekjátékokban.

OCCASIO!!

OCCASIO!!

székely vármegye, pl. Csik, ahol a székelyföld alig teszi ki az egész területnek 10%-át, holott más vidéken 30-40%-ra megy fel ez, sőt azon felül is. Beigazolta azt is, t. ház, hogy a Székelyföld a legnéptelebb területe ennek az országnak.

Ha igaz az, hogy a Székelyföld a legnéptelebb területe ennek az országnak, és ha igaz az, hogy a Székelyföldön a birtokmegosztás a legkedvezőtlenebb, akkor kétségtelen, hogy a földmivelésügyi kormány általános országos érdeket támogat akkor, mikor ott a határszélén ezt a néptelen vidéket benépesíteni akarja és, azt a gazdaságilag kedvezőtlen helyzetben levő vidéket abba a helyzetbe akarja juttatni, hogy azokat a gazdasági eszközöket és erőket bocsássa rendelkezésére, a melyek ott a megélhetést biztosítják.

E tekintetben legelőbb segítené a Székelyföldön a minél intenzívebb gazdálkodás meghonosítása.

Ezt megint csak gyakorlati példaként említhetjük el, nem pedig úgy, mint a székelyföldi kirendeltség csinálja, hogy a székely munkásokat nyári időre 5-6000 számra kitelepíti az Alföldre. Mező-hegyesre tartalékos munkásoknak, elvonja tehát a Székelyföldtől a munkaerőt, és ezt az intézkedését azzal is indokolja, hogy ott a székely munkások megint intenzívebben dolgozni és ha hazakerül, akkor ezt a gazdasági tudását otthon értékesítheti. Ez tévedés, mert az a tömegmunkás, amely kimegy, lehet hogy megtanulja azt, hogy egy nap nem 8 órát, hanem 18 órát arasson vagy kaszáljon, de az intenzív gazdasági ismereteket, a kertművelést, a gyümölcs- és zöldség-termelést, baromfi-tenyésztést ezzel a kivándorlással és egy pár hónapi aratómunkával megtanulni sohasem fogja, és ha tanul valamit, ez semmiképp sem áll arányban azzal a elvesztéssel, melyet a Székelyföld veszít azzal, hogy a legfontosabb gazdasági időszakban az ő munkáereje távol van, sőt annak egy része végképp távol is marad.

Mert, t. ház, a kis népsűrűségű és rossz gazdasági viszonyú Székelyföldön

Egész délelőtt küzdöttem önmagammal, eskümmel, becsületéremmel, hogy felmenjek-e? vagy ne, s mégis oly nagyon nehezen vártam a kijelölt időt, talán csak azért, hogy gyönyörködhessem bűnbánó fájdalomában.

Végre útott az óra, beléptem a szobába, melyben féltöm volt s ő egy rózsaszínű pongyolában, mely még jobban kiemelte fejedelmi alakját, a kereveten pihent hanyagul karjára támaszkodva.

Eröss akaratomnak kellett lenni, hogy lábaihoz ne boruljak.

Megkínált helylyel — nem fogadtam el. Kérdésem asszonyom gyorsan, kevés az időm, a feleségem vár rám a földszinten a fiammal.

Idegem sírásba kezdve fogta meg mindkét kezemet s csak azok a szavak maradtak meg emlékeimben, hogy ő boldogtalan, hogy még most is csak engem szeret, megtesz értem mindent, amit parancsolok s követni fog bárhová.

Lebontottam karjait rólam. — Asszonyom! A multat nem bolgatom — most már talán rózsaszínű látoly borítja; ellenben én nős, családos ember vagyok; érte meg családosi van egy gyönyörű fiam és egy angyali jószágos szívű feleségem, aki soha még gondolatával sem okozott nekem fájdalmat s akit én még most is és örökké oly forrón szeretek. Ezeket hagyjam én itt önért, önért, aki nem elégedett meg azzal, hogy ifjúkori álmait elrabolta, most boldogságot akar megfiosztani; elakarja venni egy ártatlan gyermeknek az apját, felakar duni egy igazi családi boldogságot, amely boldogságot Önnek a felettünk uralkodó mindenható jó Isten sem fog megadni. Tönkre akarja tenni kétszer egy embernek az életét, nem törődve esküjével, csak azért, hogy kívánságát kielégíthesse. Szégyelje magát s fogadja megvetését annak, kit egykoron oly mélyen megsértve — megvetett.

Isten Önrel örökre!

Kitámolyogva a szobából nemesebbnek éreztem magam, hogy letudtam győzni gyarlóságomat.

Másnap temetésre szolt a harang. A fűrdő legszebb asszonyának zugtak a harangok, ki egy golyóval vetett véget annak az életnek, amelynek boldogításáért ifjú koromban meghalni is képes lettem volna.

Midőn a gyásznap már hazament s a temetőt is elvégezve kötelességét körtüjára indult, letérdeltem imádkozni a sírhoz s keserves könnyek között kértem a jó Istent, hogy adjon nyugtalan lelkének csendes nyugalmat.

Most már ha vesszük a két említett járás geográfiai és népességi viszonyait, bizony nem tartjuk elégségesnek a tisztviselő személyzetnek egy-egy szolgabíró és egy-egy imokkal való szaporítását, mert például a felcsiki járás óriási területű, a vármegyének igen jelentékeny részét teszi ki, huszonhét községet számlál. Milyen hatalmas személyzet kell ide, hogy a kötelességének pontosan eleget tessen? Ugyanez áll a kásonalcsiki járásra.

Leghelyesebbnek tartanók a már egyszer törvényhatósági tárgyalás alá került eszmét, vagyis az ötödik főszolgabíró felállítását a felcsiki járás kettéosztása által, kiegészítve ezt azzal, hogy a kásoni öt község külön szolgabírói kirendeltséget kapjon. Ezt megkívánják egy a geográfiai viszonyok, az öt község elszigeteltsége, mint 10000 lelket számláló népessége. A felcsiki járás kettéosztáshoz pedig jó formán szó sem léhet; ez az országban a legnagyobb járásokhoz tartozik, azzal a különbséggel, hogy huszonhét községe van és területe meghaladja 300,000 kalasztralis holdat. És ennek az óriási járásnak, mely majdnem ötvenezer lakossal bír, egy főszolgabíró és két szolgabíróból álló tisztviselő személyzete van horribilis nagy forgalommal. Itt a köz- és egyesek érdeke egyaránt szenved kárt, ha ketté nem osztják a járást, avagy legrosszabb esetben is nem szaporítjuk a személyzetet. Ilyen kérdésnél egy törvényhatóság kerekítője nem lehet. Mi csak a jelenlegi kormány intencióinak teszünk eleget, mikor saját kezünkkel felvetjük a kérdést, melyre nézve a kormányhatalom ismert véleménye is kedvező. Mások mennyi nemes törekvés ment kárba, mennyi fáradság veszett el hiába a kormányunk smucigsága és nemtörődősége miatt!

Legalább egyszer legyünk tisztviselőnek nekünk is valamiben, hiszen olyan messze vagyunk itt az ország szélén, hogy rövidlátó ember ide nem láthat.

Egyelőre elegendő eszmének tartjuk a szolgabíróságok, tisztviselő és kezelőszemélyzetének szaporítása ismét szönyegre kerül. A folyó hóban megtartandó törvényhatósági közgyűlés lesz hivatva határozni a kérdés felett.

(—s—a)

a székely nép vándorszellemé a Székelyföld szülőitjét sem kőti le elég erősen ahhoz a földhöz, hanem elvándorol s helyébe a határszélén beszívárogo és tért foglal a románság.

Az intenzív gazdálkodás meghonosítása céljából nem azt tartanám szükségesnek, hogy a székelyeket elhozzuk az Alföldre aratómunkásoknak, hanem ellenkezőleg, az Alföld nagy népéből, azokról a vidékekről, ahol legintenzívebb a gazdasági élet, kelleme telepíteni a Székelyföldre olyan kiscgazdákat, akik megtanítanák a székelyeket az intenzív gazdálkodásra.

Ezért gondolom, hogy a kecskeméti gyümölcstermelők, a makói hagymatermelők, a kiskőrösi, gondolom, uborkatermelők közül egyes családokat kellene telepíteni Erdély ezen részébe, hogy példaadással tanítsák meg a székely népet az intenzív gazdálkodásra. Ez annál inkább indokolt, mert Nagy Emil tegnap felszólalásában élénk színekkel vázolta az alföldi magyarság nagy földéhségét. Ezt a földéhséget nálunk a Székelyföldön még ki lehet elégíteni telepítéssel, parcellázással. Ott vannak középbirtokok, melyek Magyarország viszonyaitva, kedvező áron megvásárolhatók, ezekre lehetne telepíteni az intenzív gazdálkodást folytató kisbirtokosokat: ezek példája jótékony, fejlesztő hatással lenne.

Egy másik kérdés, mely a székely akcióval kapcsolatban áll, az erdőkezelőség kérdése.

Elnök: Kérem. az erdőkezelőség nem tartozik ehhez a tételhez; erről már határozott a ház, és nem engedhetem meg, hogy ez itt újra vita tárgyává tétessék.

Zakariás János: Éppen arra akarom a t. földmivelésügyi miniszter ur figyelmét felhívni, hogy a székely akció keretében nagyobb gondot fordítson erre a kérdésre. Nem fogok a részletekre kiterjeszkedni, de ennyivel tartozom ennek a kérdésnek, mert a Székelyföldön az erdőbirtok egyes vármegyékben, mint Háromszékben és Csikban, a birtokok felét képezi. A székely földmivelési akció egyik legfontosabb, legdicséretre méltóbb, legszebb ténye az, hogy a Székelyföld erdőbirtoka mellett és azzal kapcsolatban a Székelyföld legelő javítására nagy áldásokat hoz. A Székelyföldön az állattenyésztés az, ami a kisbirtokost annyira, amennyire fenntartja. Ennek az állattenyésztésnek fejlesztése szükségessé teszi azt, hogy az erdőben, magukban az erdő legelőikön minél intenzívebb módon lehetővé tétessék az állattenyésztés fejlesztése. Sajnos, hogy az eddigi birtokpolitikában elkövetett az az óriási hiba, hogy minden közlegelő és közvagyon a legtöbb helyen felosztott és a közlegelőknek nem levő közlegelők és közvagyonuk, az állattenyésztés igen sok helyen visszaféjlik.

Arra kérem tehát az igen t. földmivelésügyi miniszter urat, hogy a székely akció keretében ennek a székely akciónak egyik főműködési körét arra fordítsa, hogy minél több helyen közlegelőt teremtsen a székely községek részére és a székelyföldi állattenyésztés fejlesztése érdekében a székely erdőbirtokokat ott, ahol lehet, tegye szabaddá a legeltetés részére. Ebben a tekintetben járjon el a földmivelésügyi miniszter ur a lehető legliberálisabban, amire nézve elismerem, hogy a legjobb indulatot tapasztaltuk részéről, de hogy ezen a téren még tovább menve, minden közlegelőben a közbirtokosság ez iránti igényét ilyen erdei legelők teremtésével lehetőleg kielégíteni igyekezzék: ez az én tiszteletteljes kérésom és előterjesztésem.

Hiszem a földmivelésügyi miniszterium melyen t. államtitkára az ősz folyamán lennjárt a Székelyföldön; a székely nép elébe tárta az ő óhajait s kívánságait. Hiszem, hogy azok megfelelő méltánylásra és elismerésre találunk az ő részéről és hiszem, hogy a földmivelésügyi kormány részéről nem fog elmaradni az a jótékony és a gazdaság

fejlődésére és az állattenyésztés virágzására feltétlenül szükséges intézkedés, hogy a közbirtokosságoknak és közlegelőknek minél nagyobb mértékben és terjedelemben bocsátassanak rendelkezésére erdei és más legelők.

Nem akarom hosszasan fárasztani a mélyen t. ház figyelmét, de lehetetlen rá nem mutatnom arra, hogy az előző kormányok büne éppen abban csuesorodik, hogy amíg a románoknak a nasszódvidéki erdőket biztosította, amíg a szászoknak ott az erdélyi részekben a hét bírák erdejét fenntartotta, úgy hogy most ott ezek a népcsoportok egy nagy népvagyonra támaszkodva, fejleszthetik kulturájukat és intézményeiket, addig megengedte, hogy a székely erdők elkallódjanak, kiirtassanak és most a székelység ott áll erdő és legelő nélkül, pusztul az állattenyésztése és visszaféjlik egész gazdasága.

A földmivelésügyi miniszteriumnak újabb irányu a multnak ezeket a büneit és mulasztásait pótolni van hivatva és én abban a hitben, abban a reményben, hogy ezen az uton halad tovább a földmivelésügyi miniszterium a maga székelyföldi politikájában, elfogadom a tételt.

Járási közigazgatás.

A köz- és magánérdeke egyaránt megköveteli a jó, gyors és biztos közigazgatást. Természete pedig a közigazgatásnak, hogy felőleli az élet legapróbb bajait, irányítólag és imperative belenyúl az egyének legérzékenyebb és legfűteltebb jogaiba. Az állam rendje gondos és alapos közigazgatás nélkül nincs egy pillanatig sem biztonságban. Ez a rend igen sokat kíván. Napról-napra mintegy kétféle sárkány, többet vesz be gyomrába. Ha csak tiz-husz évre tekintünk vissza tapasztalni fogjuk az óriási különbséget, mely a közelmúlt és jelen között tátog.

A közigazgatás ezernyi változata tarkázik ma már minden vonalon. Nincs hely, hova be ne hatolna, hol ne éreznők jótékony hatását. Sőt tovább megyünk. Azt is tapasztalunk, hogy bármily gondos és alapos közigazgatást találjunk, még mindig van tér, mely betöltésre vár, még mindig van szükséglet, mely kielégítendő.

Nagyban-egészben a jó közigazgatás a járás helyes vezetésén alapszik. Ez irányítja a községek szerveit, a közigazgatás ez alfái, hogy a néppel közvetlen érintkezve, a közrendészet és közmoral kívánalmait teljesítesse. A nép lelke mélyt kap, ha a községi és járási közigazgatás nem mutatja meg a helyes utat, melyen haladni kell, ha általa az okozott jogsérelmek gyorsan nem orvosoltatnak és meg nem toroltnak.

Ezen mulik az állam egész apparátusának zavartalan működése. Ha ez rossz, akkor kész az anarchia.

Gróf Andrassy Gyula belügyminisztert ez indította arra, hogy az egész országban mutatózó szükség szerint szaporítani fogja a főszolgabírók számát, mit már jó részben meg is tett. Ez készlettel vármegegynek vezetését is azon eléggé nem helyeselhető kezdeményezésre, hogy tekintettel vármegyénk járási közigazgatásának túlterheltségére, a folyó év február havában tartott törvényhatósági közgyűlés elé javaslatot terjesztett egy ötödik főszolgabíró felállítását iránt s csodálom, hogy akkor mikor a vármegye vezetősége, mely mint feleltes hatóság és a közigazgatás menetének közvetlen szemlézője, belátva a halaszthatatlan és égető szükséglet, a leghelyesebb indokokból a legkedvezőbb időben életrejesztést tesz, hogy a közérdek hathatósabb kielégítése céljából egy új intézménnyel gazdagodjék a vármegye, a törvényhatóság többsége félrevezetve, leveszi a kérdést napirendről.

Kár, hogy az indokai magánérdekek rejtett zugaihoz kerültek elő. Mert alig hihető, hogy akadna az országban még egy vármegye, mely egy intézményt, melyet a kormányhatalom mondhatni felajánl, visszautasítana, még ha szükség nem is volna rá. Sőt tapasztalhatjuk, hogy intézmények létesítését nemcsak örömmel fogadják, hanem tetemes áldozatokat is hoz értök.

Ugy halljuk, hogy a vármegye vezetősége folyó hóban megtartandó törvényhatósági közgyűlés elé újlag javaslatot járul, hogy az imárral tarthatatlan helyzetben, mely főleg a felcsiki és kásonalcsiki járásokban mutatkozik, új szolgabírói és imokai állások rendszeresítését segítsen. Nem vonjuk kétségbe, hogy ezáltal csakugyan segítve is lesz, mert a munkáerők szaporításánál tagadhatatlanul a munkáhalmozak is fogyni kell. De a közigazgatás éppen a járási közigazgatás érdemlegesebb és fontosabb része nem az iroda munkáiban merül ki. Az irodai munka bármilyen jó is, az igazi közigazgatás járásokban a személyes, közvetlen intézkedés által ér el utólréteget eredményeket. Oka természetesen az, hogy a személyes közvetlen intézkedés azonnali működést hoz létre, míg az írásbeli intézkedések előbb-utóbb irattárra kerülnek.

Most már ha vesszük a két említett járás geográfiai és népességi viszonyait, bizony nem tartjuk elégségesnek a tisztviselő személyzetnek egy-egy szolgabíró és egy-egy imokkal való szaporítását, mert például a felcsiki járás óriási területű, a vármegyének igen jelentékeny részét teszi ki, huszonhét községet számlál. Milyen hatalmas személyzet kell ide, hogy a kötelességének pontosan eleget tessen? Ugyanez áll a kásonalcsiki járásra.

Leghelyesebbnek tartanók a már egyszer törvényhatósági tárgyalás alá került eszmét, vagyis az ötödik főszolgabíró felállítását a felcsiki járás kettéosztása által, kiegészítve ezt azzal, hogy a kásoni öt község külön szolgabírói kirendeltséget kapjon. Ezt megkívánják egy a geográfiai viszonyok, az öt község elszigeteltsége, mint 10000 lelket számláló népessége. A felcsiki járás kettéosztáshoz pedig jó formán szó sem léhet; ez az országban a legnagyobb járásokhoz tartozik, azzal a különbséggel, hogy huszonhét községe van és területe meghaladja 300,000 kalasztralis holdat.

És ennek az óriási járásnak, mely majdnem ötvenezer lakossal bír, egy főszolgabíró és két szolgabíróból álló tisztviselő személyzete van horribilis nagy forgalommal. Itt a köz- és egyesek érdeke egyaránt szenved kárt, ha ketté nem osztják a járást, avagy legrosszabb esetben is nem szaporítjuk a személyzetet. Ilyen kérdésnél egy törvényhatóság kerekítője nem lehet. Mi csak a jelenlegi kormány intencióinak teszünk eleget, mikor saját kezünkkel felvetjük a kérdést, melyre nézve a kormányhatalom ismert véleménye is kedvező. Mások mennyi nemes törekvés ment kárba, mennyi fáradság veszett el hiába a kormányunk smucigsága és nemtörődősége miatt!

Legalább egyszer legyünk tisztviselőnek nekünk is valamiben, hiszen olyan messze vagyunk itt az ország szélén, hogy rövidlátó ember ide nem láthat.

Egyelőre elegendő eszmének tartjuk a szolgabíróságok, tisztviselő és kezelőszemélyzetének szaporítása ismét szönyegre kerül. A folyó hóban megtartandó törvényhatósági közgyűlés lesz hivatva határozni a kérdés felett.

(—s—a)

Székely iparkamara közgyűlése.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara folyó hó 30-án délután közgyűlést tartott, melyen fontosabb folyó ügyek elintézésén kívül az új ipartörvény tervezete vonatkozó megállapodásait summázta. Az ülésen Tauszik B. Hugó kir. tan. elnökölt. Napirend előtt bejelentette, hogy a kamara egy szakbizottsága hónapokon át foglalkozott az új ipartörvény tervezettel s megállapodásait a kamara ipari és kereskedelmi érdekeltségéből egybeihvitt értekezlet előtt is letárgyalva s ez utóbbi módosító javaslatát is figyelembe véve, hozza most a teljes ülés elé, melynek feladata a véleményeket egybevetni s a kerületi érdekekre való tekintettel összefoglalva a keresk. kormány elé terjeszteni. Megemlékezett Thék Endre nagyiparos, kamarai elv. tag kitüntetéséről, akit táviratilag üdvözölték a kamara nevében.

Napirend során örvendetes tudomásul vette a gyűlés, hogy a kamara kerület kisiparosai a közös hadsereg 1909. évi lábbeli szükségletéből 4692 pár elkészítésével bíztak meg, hogy a 600 koronás külföldi tanulmányúti ösztöndíjat a keresk. miniszter Orás Domok József marosvásárhelyi kocsigyártónak ítélte oda. A keresk. miniszteriumban tartandó titkári értekezletre Sz. Szakács Péter titkár küldte ki. Ezután az ipartörvény tervezetét vette részletes tárgyalás alá a teljes ülés. Örömmel üdvözölte a reform munkálatot, mely habár a hozzá fűzött várakozásokat nem is mindenbe elégítette ki, korszakalkotó munka, mihez a gyakorlati élet tapasztalatai az érdekeltek kívánságaiban csatlakoztak és figyelembe vehetők lesznek. Ilyen nagy horderejű kérdéssel nem foglalkozott még a kamara, de hozzá is tette minden erejét, hogy a kerületi érdekeltségének kívánságait kifejezésre juttassa. Felhívta a miniszter figyelmét, hogy legyen tekintettel az átmeneti nehézségekre, az iparosok szervezkedő és teherviselő képességére, nehogy oly törvényalkotással, melyet majd nem lehet végrehajtani s amelylyel ennélfogva a kitűzött célt sem lehet elérni.

A képesítés kérdésével melegen üdvözöli a mestervizsgálatra vonatkozó reform intézkedéseket, mert ebben az iparfejlesztés biztosítását látja, hangsúlyozza azonban, hogy képesítéshez kötött ipart üzemeltetővel más mint iparos mester ne üzhessen.

Az iparoktatás alapjául VI. el. oszt. elvégzését követeli. Egyben szükségesnek mondja, hogy a iparoktatás és szakoktatás egy kormányzat alá a keresk. miniszter hatáskörébe vonassék.

A munkásvédelem kérdésénél sok aprólékos, ez időszert főlösleges, kerésztil sem vihető javaslat mellőzését kívánja, mert túlhaladják az iparosok teherviselő képességét. A munkás közvetítést az iparostületek kezében kívánja hagyni. A sztrájk jogról szóló szakaszt ebben a formájában az ipartörvény keretéből kihagyandónak véleményezi. Az amerikaiás ellen azonban egész önálló szakasz felvételét hozza javaslatba a megtörli intézkedésekre is kitérven.

Az ipari szervezetekből csak az ipari és keresk. testületek, ipari és keresk. egyesületek, valamint ipari szövetkezetek munkába állítását óhajtja, szükségesnek véli azonban ipari szak-

bizottságok felállítását, melyek a munka folyamánból eredő perekben az ipari érdekeknek megfelelő gyorsasággal itélnek. Szükségesnek tartja végül, hogy az iparkamarák az iparfejlesztésre nagyobb befolyást nyerjenek. Egyebekben az egész javaslat intencióit helyesli, egyes pontokhoz stílus és lényeges módosításokat fűz.

A mindvégig nagy érdeklődéssel tárgyalt javaslat után áttért a teljes ülés a kamara 1909. évi költségvetésének tárgyalására, melyet 35122 kor. bevétel 34614 kor. kiadás és 508 kor. fölösleggel elfogadott.

Foglalkozott Székelykeresztúr, Oklánd és Lövete községek husvizsgálásának és husvágásának kérdésével, melyeket az iparosztály véleménye szerint intéz el. Csikszereida városnak a Csikgyimes felé irányuló vasút kiágazás Madfalváról Csikszereidába leendő áthelyezés tárgyában beadott kérelmét kivihetetlennek tartja a teljes ülés.

Több kisebb ügy elintézése után Deák Lajos lev. indítványára elhatározta a teljes ülés, hogy a tűzifa szállítás mérséklése tárgyában lépéseket tesz.

Ezzel az ülés véget ért.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezések.** A király dr. Bodor Farkas kézdívisvárhelyi kir. törvényszéki bírót, a VII. fizetési osztályba sorozott kir. törvényszéki bírót nevezte ki.

A király Bocskor Antal csikszereidai kir. törvényszéki albirót az ugyanittani törvényszékhez bírónak nevezte ki.

A földmívelésügyi miniszter dr. Kovács József gazdasági gyakorlatokot gazdasági akadémiai tanár-segédnek nevezte ki.

A hivatalos lap december 1. száma közli, hogy a király Gagyi Dénes gyergyószentmiklósi aljárásbírói járásbíróvá nevezte ki. — Ugyancsak a hivatalos lap nevezeti száma közli Lukács Ignác szászvárosi aljárásbíró kinevezését.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter Elthes Emmát és Nagy Józsefet a remetei állami iskolához tanítónővé illetve tanítónak nevezte ki.

Ismeretterjesztő előadások Csiksomlyón. A csiksomlyói róm. kath. főgimnázium testületének 4 tagja a csikszereidai honvédszázalaj parancsnokságának felkérésére az altiszteknek a tél folyamán ismeretterjesztő előadásokat fog tartani. Előadók a következők vállalkoztak: Erőss József hazánk legújabb korának történetével kapcsolatban az alkotmánytani és szociológiai alapismereteket fogja ismertetni, dr. Király Henrik a számtanból, főleg a százalék- és kamatszámítást, a váltólétszámítást és arányos osztást, Pap András hazánk földrajzát, különös tekintettel a hegy- és vízrendszerre és Szlávik Ferenc a magyar nyelvből a mondat szerkesztést és a polgári ügyiratokat. Minden egyes szakból hetenként 1—1 órai előadás lesz.

— **Választmányi ülés.** A Csiksomlyói Jótékony Nőegylet választmányja Pál Gáborné elnöklésével folyó hó 8-án délután választmányi ülést tartott, amelynek legfőbb tárgya a karácsonyi segélyezés volt. A választmány készpénzben és természetben 80 korona segélyt szavazott meg.

— **Bucus Csikszentmiklóson.** E hó 6-án volt Csikszentmiklóson a szokásos évi bucsu. A szentbeszédet Gábori Dénes delnei plebánus mondta, az ünnepi misét pedig Bálinth Lajos főesperes-plebánus celebrálta. Délben Korody Mihály plebánus vendégszerető házában szert-lakoma volt.

— **December 8-ika Csiksomlyón.** Boldog Asszony szeptielen fogantatása napján Csiksomlyón a Szent Ferenc-rendiek templomában ünnepélyes szentmise volt, amelyet Bálint Lajos főesperes-plebánus mondott fényes segédlettel. Az ünnepi beszédet P. Pap Kajetan mondta a nap nagy jelentőségét feltegetve. A szentmise alatt a főgimnázium Mária Társulatának tagjai teljes számban és sokan mások is a szent áldozáshoz járultak.

— **A fakereskedők köre.** Folyó hó 6-án a csikvármegye fakereskedők köre megalakult. Székhelye Csikszereida lett. A kör helyisége a Vigadó-szálloda régi cukrászda helyiségében helyezte el.

— **Meghívó.** A Csikszereidai Ipartestület saját házában, 1908. december hó 13-án d. e. 10 órakor tartandó rendkívüli ülésére. Tárgysorozat: A 9159—908. ai számu alispáni határozat értelmében, az Ipartestület előjáróságának újból való megválasztása a fennálló alapszabályok értelmében, a közgyűlést a kellő számú tagok meg nem jelenése esetén is meg lesz tartva. Az előjáróság nevében. Csikszereida, 1908. december 6-án. Biró Géza, titkár. Beke Ágoston, elnök.

Sz. 9776/1908. tkvi.

HIRDETMÉNY.

Kozmás község tulajdonát képező tsnádi 2029. számú telekkönyv arányosítás következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendelet-höz képest átalakították, és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1866. XXXIX. az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. XVI. t-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXXIX. cikkben szabályozott eljárás, a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogapatosították.

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás Kozmás községben 1909. évi január hó 5-ik napjának d. e. 9 órájkor fog kezdődni.

Ennélfogva felhívom: az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg, és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatott előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel.

3. Mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de a telekkönyvi bejegyzésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t.-c. 15—18. és az 1889. XXXVIII. cikk 5—7. s 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átíráshoz szükséges tulajdonosok átrulázás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el, és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik, és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is esznek; és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvántartásba bejegyezve, úgy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben a bélyegmentesség kedvezménytől esznek.

A kir. járásbírósi telekkönyvi hatósága. Csikszentmártonban, 1908. évi november hó 17-ik napján.

Gözy Péter, kir. járásbíró.

2—3

Sz. 10306—908. ai.

Arlejtési hirdetmény.

Csikvármegye közigazgatási. árva és gyámhatósági központi hivatalai részére az 1909-ik közigazgatási évben szükséges lendő papír, írógéppapír, festék, tinta, toll és más írószerek és nyomtatványok szállítására, valamint „Csikvármegye hivatalos lapja”-nak kiadására ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat a könyvnyomdász és könyvkereskedőket, kik a vármegye részére:

1. A szükséges papír és írószereket s nyomtatványokat 1909. évben szállítani hajlandók, eziránti zárt írásbeli bélyeges ajánlataikat, a megfelelő árúmintákkal minden egyes tárgy legkisebb árának külön-külön feltüntetésével, hozsám legkésőbb december hó 10-én d. e. 10 óráig.

2. Csikvármegye hivatalos lapját 1909-ik évben nyomtatni és kiadni hajlandók — mely minden hét esütörtökjén jelenik meg s legalább egy ívből áll — írásbeli bélyeges zárt ajánlataikat számonkénti vagy egész évi átlagos árba ugyancsak folyó évi december hó 10-én délelőtt 10 óráig, annál is inkább tegyék meg, mert az arlejtés ugyanakkor nyomban megtartatik és sem a később érkező, sem pedig utóajánlatok el nem fogadhatók.

Feltételek iránt nálam tudakozódhatni.

Csikszereida, 1908. november hó 18.

Fejér Sándor, alispán.

3—3

Sz. 1413—1908. ki.

Pályázati hirdetmény.

A csikszentmiklósi körbábai állásra pályázatot hirdetek. A közhöz tartozik Csikszentmiklós és Csikborzsova község, Javadalom Csikszentmiklósról évi 80 kor. Csikborzsovából évi 20 kor, fizetés a községek pénztárából és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak, mit a felek fizetnek.

Szabályszeríten felszerelt kérések, hozsám 1908. december hó 13-ig adandók be.

A választás Csikszentmiklós község-házánál 1908. december 14-én délelőtt 9 órákor fog megtartatni.

Csikszentmiklós, 1908. november 2.

Kelemen György, körjegyző.

2—2

838—908. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó, az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csikszereidai kir. járásbírósi 1908. évi Sp. II. 272/8. számú végzése következtében dr. Imecs János csikszereidai ügyvéd által képviselt Epstein Salamon és Társa csikszereidai lakosok javára 100 korona s jár. erejéig 1908. évi november hó 3. fogantatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 2800 koronára becsült következő ingóságok u. m.: 2 fekete szőrű kanca, 2 sötét pejszőrt ló, 3 pár ökrök és 4 drb sertés, nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csikszereidai kir. járásbírósi 1908. évi V. 1023. számú végzése folytán 100 korona tökétkövetés, ennek 1908. évi április hó 9. napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltó díj és eddig összesen 37 korona 42 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, végrehajtást szenvedett lakásán, Csikdelne községében leendő eszközzésére 1908. évi december hó 16. napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előtervezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Csikszereida, 1908. évi december hó 3-án.

Molnár Sándor, kir. bír. végrehajtó.

Egy intelligens éltebb nő házvezetőnői állást keres január 1-ére. uri családnál. vagy éltebb urnál. Czim a kiadóhivatalban.

737—908. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csikszereidai kir. járásbírósi 1908. évi 12202. számú végzése következtében, dr. Fejér Antal ügyvéd által képviselt, a Csikszereidai Takarékpénztár javára, Lux Sándor és társai csikszereidai lakosok ellen 375 korona s jár. erejéig 1908. évi szept hó 3-án fogantatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 840 koronára becsült következő ingóságok u. m.: Ilyés Istvánnál 1 lószeker, 2 szekér kaszálás, 2 szekér széna, 2 hizott sertés, 1 vastengelyű szekér, ifj. Dávid Ignác-nál 1 féderes kocsi, nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csikszereidai kir. járásbírósi 1908. V. 824. számú végzése folytán 375 korona tökétkövetés, ennek 1907. évi december hó 24. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltó díj és eddig összesen 66 korona 40 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedett lakásán Csikszereidában leendő eszközzésére 1908. évi december hó 19. napjának délelőtti 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előtervezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Csikszereida, 1908. évi december hó 4-én.

Molnár Sándor, kir. bír. végrehajtó.

3—3

A legolcsóbb bevásárlási forrás
FEKETE VILMOS
Illatszertárban, Csikszereida
Kaphatók a legfinomabb illatszerek dekagramonként és mindegyikű arez- és kezápoló szerek. Gyógy- és virágszappannok.
Az Inda-sósorszesz főlerakata.
Petrol-hajszesz korpa és hajkihullás ellen Hajrak-regenerator az öszülő hajnak visszaadja az eredeti ifjúkori színt, valamint mindenemű különlegességekt raktára.
A Thymol és Stomatín fogápoló szerek a legjobbak. A Trifoleum (hajpetrol) hölgyeknek állandó hajpalaishoz nélkülözhetetlen. — A Honey Jelly a legjobb kölnimó. Vidéki megrendelések legpontosabban eszközöltetnek.

Az „Agrár” Takarékpénztár Részvénytársaság csikszereidai fiókjintézte, irni és olvasni tudó, megbizható
HIVATALSZOLGÁT
keres. — Ajánlatok az itteni fiókjintézetnél nyujtandók be.

TÖRLEY PEZSÓ
CASINO TALISMAN GRAND VIN

Sz. 10413—908. ai.

Pályázati hirdetmény.

Csikvármegye központi közigazgatásánál kinevezés folytán üresedésbe jött kertészszolgái állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy képzettségüket és eddigi szolgálatukat igazoló okmányokkal felszerelt írásbeli kérvényüket hozsám 1908. évi december hó 31-ig annál inkább adják be, mert a később beérkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

A kertészszolgái állás javadalalmazása: 600 korona fizetés, 180 korona lakbér, 60 korona ruhaátalány, ezenkívül ideiglenesen természetbeni lakás és a gondozására bizott parkok nem igényelt terményei.

Ez állásra pályázók kötelesek a kerteszi teendőikben való jártasságukat is igazolni.

Csikszereida, 1908. évi november hó 20-án.

Fejér Sándor, alispán.

3—3

Bámulatos olcsó árak!!
Meglepő szep és új választék gyerekjáték, karacsnyoi és újévi ajándékokban. Ugyisintú női és férfi ruhaszövet, gyapju és cibelin poszto, flanel, barchet, pamut és francia delain, simu és himzett batisz, cerna és selyem. szefir, gyapju és selyem blous, also szoknya, női, leány és férfi kabát, kalap, cipő, ing, nyakkendő, szőr és selyem paplan, agy garnetúr, csipke függöny, szörme boa és muffokban. — Készruha és felöltők. — Állandó raktar: legjobb minőségű pamut, cerna és len vasznakban, fiv és érc-koporsó, szemfódel és tetmetkeséi cikkekben. Minden fajta varrogep, utazó koffer és kosarak nagy választékban. — Most az alkalom, személyes látogatása által meggyőződést szerezni, hogy minden árut felsőarban szerezhet be nálam. — Tisztelettel:
POTOTZKY PÁL divatkereskedő, CSIKSZEREDÁBAN.
ooo !!Kagadjuk meg az alkalmat!! ooo

Raktáron levő téli egyszerű és díszkalapok beszerzési áron alól. Szolid a pontos kiszolgálás. Az ó-budai különlegesség vászon egyedüli nagy raktára.

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR! MÉLYEN LESZÁLLITOTT ÁRAK!

Van szerencsém a m. t. vevőközönség szíves tudomására hozni, hogy túl nagy raktár miatt üzletemben az összes áruk mélyen leszállított árban lesznek eladva

1 méter jó minőségű kreton	20 krtól feljebb	1 méter 70 cm. széles francia mosó flanel	75 krtól feljebb
1 méter gypott delein	26	1 mtr 120 cm. széles szőrzövet sima és mintásott minden színben	50
1 méter finom gyapju francia delein	50	1 méter 120 cm. széles sibelin posztók	65
1 méter himszelt batist	25	1 méter 140 cm angol sima kelmék	2 forint 25
1 méter mosó (parket), flanel	25	1 méter 140 cm. angol kosztüm gyapju kelme	2 50

Továbbá fekete és gyászkelmek nagy választékba, sima és bluz selymek, selyem rezlik lehető legolcsóbb árban. Férfi- és fru-ruhaszövetek és készruhák, rövid bőr-bérelt kabatok. Női felöltők. Rendkívüli nagy választék férfi nyakkendőknben. Női és férfi feherneműek a legfinomabb kivitelig. Szörme boak és karmantyuk a legolcsóbbtól a legfinomabb kiállításban. Nagy raktár női-, férfi- és gyermekcipőkben. Garnitúrak, függönyök, szőnyegek, kocsitakarók nagy választékban minden árban. Továbbá felhívom az igen tisztelt vevőközönség becses figyelmét, kézimunka, dísz tárgyak és pipere raktáromra, mint nagyon alkalmas karácsonyi és újévi ajándékokra. — A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri, teljes tisztelettel

POTOTZKY MÁRTON, divat-, kézmű-, rövidáru- és készruha-raktára, CSIKSZEREDÁBAN.

ÚJ DIVAT-ÜZLET!!!

Van szerencsém Csikszereda és vidéke n. t. közönségének b. tudomására hozni, hogy Csikszeredában a Szultán G. téli sark üzlethelyiségben a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

NŐI- ÉS FÉRFI-DIVATÁRU-ÜZLETET

nyitottam. Személyesen tett beviszárásom folytán a legelőkelőbb tonásokból szerez em be árúikkal, nagy gondot fordítva a mélyen tisztelt közönség legmosszebbemű igényeinek kielégítésére, szemlélt tartva áruimnak kitűnő minőségét, miáltal versenyre kelvemi, teljes bizalmat kielégelmű leend. főfelom. Mély tisztelettel kérom tehát vevő közönséget, hogy minden tekintetben kitűnő áruimhoz, berendezett üzletemet, vásárlási kötelezettség nélkül megrtekinteni szíveskedjék s így személyes meggyőződést áruim kitűnő minőségéről szolid áruiról. Kiváló tisztelettel.

Szekely Ödön, női és férfi-divat-üzlete, Csikszereda.

NURIDSÁNY KÁLMÁN

NŐI- ÉS FÉRFI-DIVAT-ÜZLETE, CSIKSZEREDÁBAN.

FIGYELEM!

A t. vevőközönség b. figyelmét felhívom a teljesen újonnan berendezett izléses és jöminőségű áruimra. A karácsonyi idenyre tekintve, hogy régi áruim egyáltalán nincs, de hogy en is ez alkalommal kedvezményeket nyujtsak vevőimnek, a raktáron levő összes áruimat a rendes ártól eltérve, sokkal olcsóbban számítom. példaul:

3 méter kockas vagy csikoe posztó aljnak, ezelőtt	kor. 9.	most kor. 5.
3 méter kockas vagy csikoe angol posztó, ezelőtt	15.—	9.
5 méter costum-posztó sima, kockas és csikoe, ezelőtt	20.—	12.
1 méter kozmanosi finom karton	—	60
1 méter flanel, ezelőtt	1.40	90
1 pár női posztó cipő füzös, ezelőtt	9.	6
1 pár férfi box cipő füzös, ezelőtt	20.	13.—

továbbá mindennemű kézimunka, csugren, canavan, ejszaki szöveten, smyrna, lenből psantlece futó es előrajz nyomda stb.

A mélyen tisztelt közönség pártfogását kerve, vagyok kész szolgálattal:

Nuridsány Kálmán női- és férfi-divatüzlete, Csikszeredában.

3 Apafi Mihály-utca 108. házezám, (Gál András-féle ház).

KARÁCSONYI OCCASIO!

Tudomására hozom a t. vevő közönségnek, hogy túl nagy áruaktárom arra kész- tet, hogy folyó évi november és december hónapokban áruaktáromnak igen nagy reszet a rendes ártól eltérőleg tetemesen leszállítsam. — Ez alkalomból tehát

KARÁCSONYI OCCASIÓT RENDEZEM.

1 méter igen jó mosó kreton minden színben	24 krtól feljebb.
1 méter legfinomabb „Cosmanos” levantin	29
1 mtr tiszta gyapju Delain szép választékban	60
1 méter nagyon jó mosó Delain (bordűrös)	34
1 mtr 50 cm széles taft selyem minden színben	1 krtól feljebb.
120 cm. széles gyapju szőr-szövetek	60 krtól feljebb.
120 cm. széles gyapju Zibelin posztók	85
140 cm. széles szolnai tükör posztó köztűmnek	2 forint 95 kr.
70 cm. széles gyapju angol flanel mosható	90 krtól feljebb.
120 cm. széles felgyapju Loden női ruhának	53

Továbbá felhívom a t. vevő közönség b. figyelmét más árúikkaimra is, ugymint: női kabatok, kalapok, szörme colier és boak, téli nagy kendők, háraez és plüsch kendők, férfi teii kabatok és ruhák, valamint minden minőségű cipőkben igen választékokat tartok. Beesés látogatásokat kerve, maradok teljes tisztelettel

NURIDSÁNY MÁRTON,

női- és férfidivat-üzlete, Csikszeredában.

AZ ARCBŐR ÁPOLÁSÁRA

legjobb az akácvirág-krem, amely az arcbőrt rövid idő alatt ficővé és széppé teszi, a májfoltot, szeplőt és más kintést eltávolítja. Ára 1 ko- rona. Kapható a készítőnél és postán is megrendelhető

SZEREMLEY TIHAMÉR

gyógyszerésznél, Csikszentmártonon.

Naptárak az 1909. évre

nagy választékban kaphatók Szvoboda József, könyvkeres kedésében, Csik-Szeredában.

HIRDETÉSEK

olcsó árszámítás mellett közöltetnek s felvétetnek

A KIADÓHIVATALBAN.

Czáka Béla. mészáros és hentes. Csikszereda.

A fogyasztó közönség szíves figyelmét felhívni kívánom évek óta fennálló mészáros üzletemnek

HENTES-ÜZLETTEL

való kibővítésére, melyet teljesen új gépekkel szereltem fel és nem kiméltem semmi anyagi áldozatot, hogy a fogyasztó közönséget tisztán kezelt, legizle- tesebb, friss hentesárukkal szolgálhassam ki, u. n.:

Párisi, lengyel, füstölt és szalámi-kolbász, virsil és stbi cikkekbl.

Főtörékvésem, hogy a fogyasztó közönség legké- nyesebb igényeit is minden a hentes-üzlethez tar- tozó árúkkal kielégithessem, versenyképes árukkal.

Videki megrendeléseket is a legpontosabban eszkölök.

GŐZ-, HŐLÉG ÉS GYÓGYFÜRDŐ A SZOBÁBAN!

Száz es száz orvos korszakot alkotónak jelentette ki az egészségápolás teren. — Közismert dolog hogy

REUMA, CSÚZ ÉS KÖSZVÉNY

ellen az egyedüli biztos hatásu szer a hófürdők :::: (gőz- hőleg es gyógyfürdők) rendszeres használata ::::

A „Sanitás” szobafürdő készülékkel otthon lakásának bármely szobájában a leghatá- sosabb gőz- es hőleg fürdőt készitheti bárki, 5 percz alatt 5 filler költséggel. A lakásban a kényelem metovábbja. Kipróbált biztos hatásu szer nátha, torokfájás, hel- renyheség, álmatlanság eseteiben. stb. Nél- külözhetetlen minden egészséges ember- nek is. Használat után teljesen összehajt-ható es valamely szekrény mögé állitható.

FÖRSTNER ALADÁR

a „Sanitás” szobagőzfürdő- készülék egyezülly gyártója.

Budapest, VII. kerület, Alsó- erdősor 30. sz. Telefon 97—51.

Hosszurovó Cement Födélcserép

Iroda: Kapu-utca 15 sz.

majdnem határtalan tartósságu, igen könnyű födőanyag, olcsó áron kapható
PORTLAND CEMENT GYÁRNÁL BRASSÓBAN.

Iroda: Kapu-utca 15 sz.